

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของเกษตรกรบ้าน
ม่วงป้อก อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายเจษฎา งามประภาส

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ไกรพิบูลย์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทอนงค์ งามประภาส	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของเกษตรกรกลุ่มผู้ใช้สารเคมีในการปลูกกระเทียม ชุมชนบ้านม่วงป้อก ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาบริบทชุมชนบ้านม่วงป้อก การหาแนวทางแก้ไขปัญหา การกำหนดโครงการ และกิจกรรม การลงมือปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลโครงการ ประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพด้วยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการA-I-C เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกษตรกรและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย ร่วมคิดค้นวิธีการ แก้ปัญหา และการดำเนินการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้สารเคมีในการปลูกกระเทียมร่วมกัน มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำกิจกรรมและประสานงานร่วมกับชุมชน และภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคเกษตรของชุมชน ได้โครงการที่จะลดการใช้สารเคมีในการป้องกันวัชพืช และโรคพืช 1 โครงการ คือ โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในการทำปุ๋ยชีวภาพ เพื่อลดการใช้สารเคมี การประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการยอมรับและรู้สึกว่าเป็นเจ้าของปัญหา ซึ่งทำให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหา

2. ศึกษาผลของการจัดกระบวนการมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการ A-I-C ภายหลังการดำเนินการ 8 สัปดาห์ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ พบว่า

ด้านการรับรู้ความเสี่ยงในการใช้สารเคมี หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการรับรู้ความรุนแรงในการใช้สารเคมี หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านพฤติกรรมก่อนการใช้สารเคมีป้องกันวัชพืช และ โรคพืช หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ด้านพฤติกรรมระหว่างการ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช และ โรคพืช หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ด้านพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีป้องกันวัชพืช และ โรคพืช หลังเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

Thesis Title	Participatory Process to Develop Health Behavior of Farmers in BanMuang Pok, Wiang Haeng District, Chiang Mai Province	
Author	Mr. Jasada Ngarmprapasom	
Degree	Master in Education (Health Science)	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Suchada Kraiphiboon	Chairperson
	Asst. Prof. Dr. Nimanong Ngarmprapasom	Member

Abstract

The study aimed at investigating the participatory process of healthy behavior development of garlic agriculturists at Baan Muang Pox, Sanhai Sub-District, Wieng Hang District, Chiang Mai Province; the community context of Baan Muang Pox was applicable for the study in order to find out problem solving alternatives, the initiation of project activities and implementation as well as following up. The application of A-I-C Process was made in order to find out impacts on healthy behavior; observation, formal and non-formal interview as well as group discussion were made for the purpose.

The results showed that:

. The participatory process with the application of A-I-C Process could urge the agriculturists and the community leaders to be well aware of the problems, set up goals, jointly brainstorm to find out problem solving alternatives, and give response in order to develop their chemical application behavior when growing the garlic together. A committee was set up for the purpose and for the cooperation to be made with the community and the public sector as well as those figures that had a part to play in urging the agriculturists to minimize the chemical application. An initiation of project regarding the minimization of chemical application applicable for weed and plant disease eradication was made. The Organic Agricultural Acceleration Project of Organic Fertilizer was initiated and launched. The A-I-C Process was applicable for the purpose in order to minimize the chemical application. All those concerned should had

a part to play right from the very beginning since it would urge them create sense of responsibility to the problem and they eventually came up with problem solving alternatives.

2. As for the investigation made on the participatory process with the application of A-I-C that had impacts on the healthy behavior during the period of 8 weeks of implementation; the results were as follows:

2.1 As for their susceptibility perceived for chemical application after the participation; their means of susceptibility perceived was higher before the participation was statistically difference at the 0.05 level

2.2 As for their chemical application after the participation; their means of sevenity perceived was higher than the participation was statistically difference at the 0.05 level

2.3 As for their beneficial perceived of chemical practice after the participation; their means of beneficial perceived was higher than what they had before the participation was statistically difference at the 0.05 level

2.4 As for their barriers perceived of chemical prevention practice after the participation; their means of barriers perceived was higher than what they had before the participation was statistically difference at the 0.05 level

2.5 As for their chemical using before the participation; their means chemical using before was higher than what they had before the participation was statistically difference at the 0.001 level

2.6 As for their chemical using during the participation; their means chemical using during was higher than what they had before the participation was statistically difference at the 0.001 level

2.7 As for their chemical using after the participation; their means chemical using after was higher than what they had before the participation was statistically difference at the 0.001 level